

РЕСПУБЛИКА БУРЯТИЯ

БУРЯАД УЛАСАЙ

ЗАКОН

ХУУЛИ

**Һунгуулийн хуулийн талаар
Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдтэ
хубилалтануудыг оруулха тухай**

*Буряад Уласай Арадай Хурал
2023 оной ноябрийн 16-да
баталан абая*

1-дэхи статья

«Буряад Уласай Һунгуулийн комисси тухай» гэхэн 2003 оной апрелийн 25-ай № 287-III Буряад Уласай Хуулийн 8-дахи статьяда (Буряад Уласай Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, № 4 (49); 2006, № 3 (84), № 10 – 11 (91 – 92); 2007, № 4 – 5 (97 – 98), № 6 – 7 (99 – 100); 2008, № 4 – 5 (109 – 110); 2009, № 1 – 2 (118 – 119), № 9 – 10 (126 – 127); 2010, № 6 – 7 (135 – 136), № 8 – 10 (137 – 139); 2011, № 1 – 3 (142 – 144), № 4 – 5 (145 – 146), № 8 – 10 (149 – 151); 2012, № 3 (156), № 4 (157); 2013, № 3 (168), № 11 (176), I хуби; 2014, № 5 (182); 2017, № 3, I хуби; «Бурятия» сонин, 2003, апрелийн 30; 2006, мартын 11, ноябрийн 24; 2007, июнийн 5, июлийн 3; 2008, майн 6; 2009, мартын 17, октябрийн 17; 2010, июлийн 14, октябрийн 9, октябрийн 14; 2011, мартын 16, майн 11, октябрийн 19; 2012, мартын 16, майн 15; 2013, мартын 14, ноябрийн 21; 2014, майн 13, июлийн 11, октябрийн 10; 2015, мартын 17, майн 19, июлийн 10, декабрийн 25; 2016, мартын 11, июлийн 8, сентябрийн 30; 2017, июлийн 21; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябрийн 15; 2014, майн 8, июлийн 7, октябрийн 9; 2015, мартын 13, майн 5, июлийн 8, декабрийн 18; 2016, мартын 9, июлийн 4, сентябрийн 28; 2017, мартын 10, июлийн 10; 2018, мартын 15, майн 10, декабрийн 13; 2019, апрелийн 29, октябрийн 8; 2020, майн 14, декабрийн 7; 2021, майн 5, июлийн 7; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентствo» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, июлийн 8, ноябрийн 29; 2023, майн 2) удаадахи хубилалтануудыг оруулха:

1) 8-дахи статьяда:

а) удаадахи удхатай 11.5-дахи пункт нэмэхэ:

«11.5. Холбоото уласай хууляар болон холбоото уласай бусад хуулинуудаар эдилгэ абалгада эсэргүүсэхэ зорилгоор тогтоогдоһон хизаарлалтануудыг ба хорилтонуудыг, ашаг һонирхолнуудай зүришэл зайлуулха тухай гү, али гуримшуулха тухай эрилтэнүүдыг сахяагүй ба уялгануудыг дүүргээгүй байлгын тэрээнһээ дулдыдалгүй байдалай хойшолон

гэжэ «Эдилгэ абалгада эсэргүүсэлгэ тухай» гэхэн 2008 оной декабриин 25-ай № 273-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 13-дахи статьягай 3 – 6-дахи хубинуудаар хараалагдаһан гуримаар тогтоогдоһон ушарта Комиссида саг үргэлжын (бүридэлдэ хабаатай) үндэһөөр хүдэлдэг Комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүн тиимэ хизаарлалтанууды, хорилтонууды ба эрилтэнүүды сахяагүй, мүн тиимэ уялганууды дүүргээгүй байһанай түлөө харюусалгаһаа сүлөөлэгдэдэг.»;

б) 13-дахи пунктын «а» дотор пунктда «Комиссийн гэшүүнэй Оросой Холбоото Уласай эрхэтэнэй харьяа алдалгын, абалгын» гэхэн үгэнүүды «Комиссийн гэшүүнэй Оросой Холбоото Уласай эрхэтэнэй харьяа болюулалгын гү, али абалгын» гэжэ хэлгэхэ;

2) 10-дахи статьяда:

а) 2-дохи пунктда:

12-дохи дотор пунктда «хунгуулийн» гэхэн үгэ хаһаха;

31-дэхи дотор пунктда «хунгуулийн» гэхэн үгэ хаһаха;

б) удаадахи удхатай 3, 4 ба 5-дахи пунктнууды нэмэхэ:

«3. Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комисситай зүбшэһэн Комиссийн шийдхэбэрээр «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта хунгалта, нютагай бүгэдын һанал хуряалга бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссийн бүрин этигэмжэнүүд Комиссида даалгагдажа болохо.

4. «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта хунгалта, нютагай бүгэдын һанал хуряалга бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссийн бүрин этигэмжэнүүды дүүргэхэ ушарта Комисси холбоото уласай хуулийн 26-дахи статьягай 9.1-дэхи пунктаар хараалагдаһан бүрин этигэмжэнүүды бээлүүлдэг.

5. Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудта хунгалта үнгэргэхэдэ, Комиссийн шийдхэбэрээр хунгагшадай дуугаа үгэхын тула Буряад Уласай дэбисхэрһээ гадуур хунгуулийн харьяата газарнууд байгуулагдажа болохо, тиин тиимэ хунгагшад эдэбхитэй хунгуулийн эрхэтэй байха. Комисси тус пунктаар хараалагдаһан хунгуулийн харьяата газарнуудта бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарнуудай комиссинуудай ажал ябуулга хүтэлбэрилхын тула нэгэ, үгы гэбэл хэдэн газар дэбисхэрэй комисси бүрилдүүлхэ эрхэтэй.»;

3) 12-дохи статьяда:

а) 4-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«4. Холбоото уласай хуулийн, тус Хуулийн дүримүүдэй бээлүүлгэ хангаха зорилгоор гүрэнэй зургаанууд, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд, гүрэнэй ба нютагай засагай эмхи зургаанууд, мүн тэдэнэй тушаалта нюурнууд Комиссида бүрин этигэмжэнүүдээ бээлүүлгэдэнь туһалха, тодорхойлбол, тэрэ тоодо харьяата газарай хунгуулийн комиссинуудай хунгуулийн дансанууды, бүгэдын һанал хуряалгын дансанууды (тус дансанууды хуушан дансанууды хадагалдаг албанда дамжуултарнь, үгы гэбэл хууляар хараалагдаһан хадагаламжын болзорой

үнгэрхэдэ усадхатарнь) ба оньһон түхээрэлгэнүүдые хадагалхын тула хэрэгтэй байрануудые түлбэригүй үндэһөөр ашаглуулха, үгтэһэн байрануудай болон заагдаһан дансануудай ба түхээрэлгэнүүдэй харууһалалга хангаха, мүн унаа тээбэрийн хэрэгсэлнүүдые, хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүдые, оньһон түхээрэлгэнүүдые түлбэригүй үндэһөөр барюулха ёһотой.»;

б) 4.1-дэхи пунктда «эрэмдэг хүнүүдэй холбоото уласай тобьёгой.» гэхэн үгэнүүдые «Ниигэмэй һалбарида ниитэ нэгэн түблэгдэһэн тоо оньһото платформо» гэжэ һэлгэхэ.»;

4) 16-дахи статьягай 4-дэхи пунктда:

а) «г» дотор пунктда «бүридхэлһөө гаргаһан үнэмшэлгэнүүдые,» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

б) «г.1» дотор пунктда «бүридхэлһөө гаргаһан үнэмшэлгэнүүдые,» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

5) 18-дахи статьягай 3-дахи пунктда «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүдые хаһаха.

2-дохи статья

«Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжын засаг даргын һунгалта тухай» гэхэн 2003 оной сентябриин 17-ой № 417-III Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулита шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, № 9 (54); 2004, № 12 (69); 2005, № 3 (72), № 12 (81); 2006, № 6 – 7 (87 – 88), № 8 – 9 (89 – 90); 2007, № 3 (96), № 6 – 7 (99 – 100); 2008, № 4 – 5 (109 – 110), I хуби, № 6 – 7 (111 – 112); 2009, № 1 – 2 (118 – 119), № 3 – 5 (120 – 122), № 9 – 10 (126 – 127), № 11 – 12 (128 – 129); 2010, № 1 – 3 (130 – 132), № 4 – 5 (133 – 134), № 8 – 10 (137 – 139), № 11 – 12 (140 – 141); 2011, № 1 – 3 (142 – 144), № 4 – 5 (145 – 146), № 6 – 7 (147 – 148), № 8 – 10 (149 – 151), № 11 – 12 (152 – 153); 2012, № 4 (157), № 8 – 10 (161 – 163), № 11 (164), № 12 (165), I хуби; 2013, № 11 (176), I хуби; 2014, № 1 – 2 (178 – 179), № 5 (182); 2017, № 3, I хуби, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 2003, сентябриин 18; 2004, декабриин 28; 2005, мартын 26; 2006, январин 4, июлийн 11, сентябриин 26; 2007, мартын 15, июлийн 3, июлийн 7; 2008, майн 13, майн 31, июлийн 1, июлийн 2; 2009, мартын 17, майн 13, октябриин 13, октябриин 17, декабриин 16; 2010, мартын 13, майн 15, октябриин 9, октябриин 14, октябриин 16, ноябриин 11, декабриин 7; 2011, мартын 16, майн 11, октябриин 19, декабриин 27; 2012, майн 15, октябриин 16, ноябриин 16, декабриин 25; 2013, ноябриин 21; 2014, мартын 14, майн 13, октябриин 10, ноябриин 18; 2015, майн 19, декабриин 25; 2016, майн 13, июлийн 8; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2014, мартын 12, майн 8, октябриин 9, ноябриин 17; 2015, майн 5, декабриин 18; 2016, мартын 9, майн 7, июлийн 8; 2017, мартын 10, июлийн 10; 2018, мартын 15, майн 10, декабриин 4, декабриин 13; 2019, мартын 19, апрелин 29, октябриин 8; 2020, майн 14, июлийн 15, сентябриин 28, декабриин 7; 2021,

майн 5, июлиин 7, октябрийн 8; 2022, майн 11; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, ноябрийн 29; 2023, майн 2, июлиин 10) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 7-дохи статьягай 3-дахи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тиихэлээрээ тус статьягай 2-дохи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө табан һара урид эхилдэг ба заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрэй удаа һарын үнгэрһэн хойно түгэсэдэг хугасаада нютагай засагай байгууламжын засаг даргын болзорһоо урид һунгалта заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө ондоо үдэртэ үнгэргэгдэжэ болохогүй болон тус статьягай 4 – 7-дохи пунктнуудаар хараалагдаһан дүримүүдые хараада абалгатайгаар заагдаһан үдэртэ тогтоогдодог.»;

2) 7.2-дохи статьяда:

а) нэрэмжыень удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«7.2-дохи статья. Үлэмжэ бэлэн байлгын гү, али онсо ушаралта байдалай, дайнай байдалай журамай тогтоогдоходо, нютагай засагай байгууламжын засаг даргын һунгалта үнгэргэлгэ»;

б) удаадахи удхатай 3-дахи пункт нэмэхэ:

«3. «Дайнай байдал тухай» гэхэн 2002 оной январийн 30-ай № 1-ФКЗ Үндэһэн хуулиа Холбоото уласай хуулийн ёһоор дайнай байдалай тогтоогдоходо, Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжын засаг даргын һунгалта зарлалгын, бэлдэлгын ба үнгэргэлгын гурим № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 10.1-дэхи статьягай 5 – 12-дохи пунктнуудаар тодорхойлогдодог.»;

3) 9-дэхи статьяда удаадахи удхатай 3.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«3.1 № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулийн комисси Һунгуулийн харьяата газарнуудые байгуулжа болохо.»;

4) 10-дахи статьяда:

а) 12.1-дэхи пунктын хоёрдохи абзацта «Һунгуулийн комиссийн тамгаар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «гү, али заагдаһан буулгабари сахим янзаар бүтээгдэжэ болохо, тиимэ ушарта тэрээндэ харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшын, нарин бэшэгэй даргын сахим гар табигдадаг» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 12.2-дохи пункт нэмэхэ:

«12.2. № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын болон (гү, али) № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгын

үнгэргэгдэхэ ушарта һунгагшадай нэрэ тоолбори Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комиссиин тогтоохон гуримаар бүрилдүүлэгдэдэг.»;

5) 12-дохи статьяда:

а) удаадахи удхатай 1.2-дохи ба 1.3-дахи пунктнууды нэмэхэ:

«1.2. Оросой Холбоото Уласай Һунгуулиин түб комисситай зүбшэһэн Буряад Уласай Һунгуулиин комиссиин шийдхэбэрээр «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта һунгалта бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссиин бүрин этигэмжэнүүд Буряад Уласай Һунгуулиин комиссида даалгагдажа болохо.

1.3. «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта һунгалта бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссиин бүрин этигэмжэнүүды дүүргэхэ ушарта Буряад Уласай Һунгуулиин комисси № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 26-дахи статьягай 9.1-дэхи пунктаар хараалагдаһан бүрин этигэмжэнүүды бээлүүлдэг.»;

б) 9-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«9. № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин, бусад хуулиин дүримүүдэй бээлүүлгэ хангаха зорилгоор гүрэнэй зургаанууд, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд, гүрэнэй ба нютагай засагай эмхи зургаанууд, мүн тэдэнэй тушаалта нюурнууд комиссинуудта бүрин этигэмжэнүүдээ бээлүүлгэдэнь туһалха, тодорхойлбол, тэрэ тоодо харьяата газарай комиссинуудай Һунгуулиин дансанууды (тус дансанууды хуушан дансанууды хадагалдаг албанда дамжуултарнь, үгы гэбэл хууляар хараалагдаһан хадагаламжын болзорой үнгэрхэдэ усадхатарнь) ба оньһон түхээрэлгэнүүды хадагалхын тула хэрэгтэй байранууды түлбэригүй үндэһөөр ашаглуулха (газар дэбисхэрэй ба харьяата газарай комиссинуудта байранууды ашаглуулхадаа – байранууды ашаглаһанай ба ажахын туһа хангамжануудай түлбэрийн гаргашанууды комиссинуудай хүсэлдүүлэлтэгүйгөөр ба түлэлтэгүйгөөр), үгтэһэн байрануудай болон заагдаһан дансануудай ба түхээрэлгэнүүдэй харууһалалга хангаха, мүн унаа тээбэрийн хэрэгсэлнүүды, хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүды, оньһон түхээрэлгэнүүды түлбэригүй үндэһөөр барюулха ёһотой.»;

б) 14-дэхи статьяда:

а) удаадахи удхатай 2.2-дохи пункт нэмэхэ:

«2.2. № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзороо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулиин комисси тусхай харьяата газарай комиссинууды байгуулжа болохо. Тиимэ комиссинууд тэрэ тоодо гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүды харуул доро байлгадаг газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй тооһоо бүрилдүүлэгдэжэ болохо, үгы гэбэл тиимэ харьяата газарай комиссинуудай бүрин этигэмжэнүүд бусад харьяата газарай комиссинуудта даалгагдажа болохо.»;

б) 3-дахи пунктда «2-дохи пунктаар» гэхэн үгэнүүдые «2-дохи ба 2.2-дохи пунктнуудаар» гэжэ хэлгэхэ;

7) 15-дахи статьягай 6-дахи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 27-дохи статьягай 1.2-1-дэхи пунктын ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшые Буряад Уласай Хунгуулийн комиссийн шийдхэбэреэр комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүдэй тооһоо тушаалда томилогдодог ба тушаалһаа сүлөөлэгдэдэг.»;

8) 19-дэхи статьяда:

а) 1.2-дохи пунктда «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүдые ханаха;

б) удаадахи удхатай 14-дэхи пункт нэмэхэ:

«14. Гэрэл зураг ба (гү, али) видео буулгалгые № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор тэрэниие хэхэ эрхэтэй нюурнууд дуугаа үгэлгын нюуса байлгые сахихаар ба хунгагшадай ханалаа мэдүүлхые хинахын аргагүй байхаар, мүн хунгагшадай нэрэ тоолборинууд соохи ба холбоото уласай хууляар тогтоогдоһон гуримаар тиимэ гэжэ тоологдоһон нюуса мэдээсэлтэй бусад дансанууд соохи хубийн мэдээнүүдэй нюуса байлгые хангахаар бээлүүлхэ ёһотой.»;

9) 26-дахи статьяда удаадахи удхатай 30-дахи пункт нэмэхэ:

«30. Бүридхэлдэ абтаһан дэбжүүлэгдэгшын сүүдлүүлһэн гэхэн тодорхойлолтотой болохо ушарта тиимэ дэбжүүлэгдэгшэ сүүдлүүлһэн гэхэн тодорхойлолтын бии болоһон үдэрэй удаадахи үдэрэй нютагай сагаар 18 сарһаа орой бэшэ тэрэниие бүридхэлдэ абтаһан хунгуулийн комиссида сүүдлүүлһэн гэхэн тус тодорхойлолто тухай мэдээнүүдые бэшэмэл түхэлөөр тушааха ёһотой. Дэбжүүлэгдэгшын сүүдлүүлһэн тухай тус тодорхойлолто тухай мэдээнүүдые № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 39-дэхи статьягай 2-дохи пунктын ёһоор дэбжүүлэгдэгшын нэрэһээ үйлэдэхэ эрхэтэй нюурнууд баһа тушаажа болохо.»;

10) 30-дахи статьягай 4-дэхи пунктда «Этигэмжэлэгдэһэн нюурнуудай бүрин этигэмжэнүүд» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, тэрэ тоодо № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьягай 1-дэхи пунктда заагдаһан,» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, «болюулагдадаг» гэхэн үгын урда «идхалгын хугасаагай болихотой нэгэ доро, мүн болзорһоо урид» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

11) 42-дохи статьяда:

а) 1-дэхи пунктда «байха ёһогүй» гэхэн үгэнүүдэй урда «туйлдаа хүрэхэн үзэл баримталһан шэнжэнүүд» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 1.2-дохи пункт нэмэхэ:

«1.2. Дэбжүүлэгдэгшэд, хунгуулийн нэгэдэлнүүд олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй, олоной харилсаанай, мэдээсэлгын арга зүйн ба хэлхээ холбооной халбарида шалгалтын ба хиналтын үүргэ бээлүүлдэг холбоото уласай гүйсэдхэхы засагай зургаанай «Мэдээсэл, мэдээсэлгын арга зүйнүүд тухай ба мэдээсэл хамгаалга тухай» гэхэн 2006 оной июлийн 27-ой № 149-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор тэдээндэ орохые хизаарлаһан мэдээсэлэй

арга нөөсөнүүдые, тэрэ тоодо Интернет сүлжээндэхи сайтнуудые хэрэглэн, хунгалтын урдахи идхалга үнгэргэхэ ёһогүй.»;

в) 2-дохи пунктда «хунгуулийн ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн барламал хэрэгсэлнүүдые (тэрэ тоодо зурагта) ба тэмдэгүүдые» гэхэн үгэнүүдые «хунгуулийн ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн болон нэгэ бүтээлэйн бүхыдөө Оросой Холбоото Уласай хүн бүхэнэй ажамидаралай доодо захын хэмжээнэй 2 хубиһаа дээшэ бэшэ үнэ сэнтэй идхалгын хэрэгсэлнүүдые» гэжэ хэлгэхэ;

12) 51-дэхи статьягай 2-дохи пунктда «, мүн Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтоохон эрилтэнүүдые хараада абан, адаглагшадта ба № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьягай 1.2-дохи пунктда заагдаһан олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй түлөөлэгшэдтэ хууринууд тодорхойлогдонхой байха ёһотой» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

13) 53-дахи статьягай 11-дэхи пунктда «хунгуулийн бюллетеньүүдые дамжуулалгын» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 64.1-дэхи статьягай ёһоор зайһаа сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэ ушарһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, удаадахи удхатай шэнэ хоёрдохи мэдүүлэл нэмэхэ: «Хэрбээ холбоото уласай хууляар ондоо гуримай тогтоогдоогүй хаань, энэ ушарта дамжуулагдаха хунгуулийн бюллетеньүүдэй тоо хунгалта эмхидхэһэн комиссийн шийдхэбэреэр тодорхойлогдодог.»;

14) 54-дэхи статьяда:

а) 2.1-дэхи пунктда «холын газарнуудта» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, мүн № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула байгуулагдаһан хунгуулийн газарнуудта» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 17-дохи пункт нэмэхэ:

«17. Хунгалта үнгэргэхэдэ, № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэреэр зохистой хунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи хунгагшадай дуугаа үгэлгэ № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтоохон гуримаар бээлүүлэгдэдэг»;

15) 55-дахи статьяда удаадахи удхатай 14-дэхи пункт нэмэхэ:

«14. Хунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэреэр зохистой хунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи хунгагшадай болзорһоо урид дуугаа үгэлгэ № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн

тогтоонон гуримаар ба болзорнуудта бээлүүлэгдэдэг.»;

16) 56-дахи статьяда:

а) 2-дохи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус тобьёг Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулиин комиссиин тогтоонон гуримаар сахим янзаар бүрилдүүлэгдэжэ болохо.»;

б) удаадахи удхатай 19-дэхи пункт нэмэхэ:

«19. Хунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулиин комиссиин шийдхэбэрээр зохистой хунгуулиин тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи хунгагшадай дуугаа үгэлгын байрануудһаа гадуур дуугаа үгэлгэ № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтоонон гуримаар бээлүүлэгдэдэг.»;

17) 58-дахи статьяда удаадахи удхатай 31.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«31.1. № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай харьяата газарай комиссиин баримта гэршэлһэн бэшэг бүрилдүүлгын (тиимэ дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые бүрилдүүлгын) онсолигууды Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулиин комисси тогтоодог.»;

18) 59-дэхи статьяда удаадахи удхатай 13-дахи пункт нэмэхэ:

«13. № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай газар дэбисхэрэй комиссиин баримта гэршэлһэн бэшэг ба № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые хараада абан хамтадхамал хүсэнэгтэ бүрилдүүлгын онсолигууды Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулиин комисси тогтоодог.»;

19) 60-дахи статьягай 2-дохи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта хунгалтын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэг, нэгэдхэмэл хүсэнэгтэ тиимэ дуугаа үгэлгын мэдээнүүдтэй байха ёһотой.»;

20) 63-дахи статьягай 1-дэхи пунктда «дэбжүүлэгдэгшэдэй этигэмжэтэ нюурнуудта,» гэхэн үгэнүүдые хаһаха.

3-дахи статья

«Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжын түлөөлэлгэтэ зургаанай хунгамалнуудай хунгалта тухай» гэхэн 2003 оной сентябриин 17-ой № 419-III Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулида шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, № 9 (54); 2004, № 12 (69); 2005, № 3 (72), № 6 – 7 (75 – 76), № 12 (81); 2006, № 6 – 7 (87 – 88), № 8 – 9 (89 – 90); 2007, № 3 (96), № 6 – 7 (99 – 100); 2008, № 4 – 5 (109 – 110), I хуби, № 8 – 10 (113 – 115), № 11 (116); 2009, № 1 – 2 (118 – 119), № 3 – 5 (120 – 122), № 9 – 10 (126 – 127), № 11 – 12 (128 – 129); 2010, № 4 – 5 (133 – 134), № 8 – 10 (137 – 139), № 11 – 12 (140 – 141); 2011, № 1 – 3 (142 – 144), № 4 – 5 (145 – 146), № 6 – 7 (147 – 148), № 8 – 10 (149 – 151), № 11 – 12 (152 – 153); 2012, № 3 (156), № 4 (157), № 8 – 10 (161 – 163), № 11 (164), № 12 (165), I хуби; 2013, № 3 (168), № 11 (176); 2014, № 1 – 2 (178 – 179), № 5 (182); 2017, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 2003, сентябриин 18; 2004, декабриин 28; 2005, мартын 31, июниин 29; 2006, январин 4, июлиин 11, сентябриин 26; 2007, мартын 15, июлиин 7; 2008, майн 13, майн 31, октябриин 2, ноябриин 6; 2009, мартын 17, майн 13, октябриин 13, октябриин 17, декабриин 16; 2010, майн 15, октябриин 9, октябриин 14, октябриин 16, ноябриин 11; 2011, мартын 16, майн 11, октябриин 19, декабриин 27; 2012, мартын 16, майн 15, октябриин 16, ноябриин 16, декабриин 25; 2013, мартын 14, ноябриин 21; 2014, мартын 14, майн 13, ноябриин 18; 2015, майн 19, декабриин 25; 2016, мартын 11, майн 13, июлиин 8; 2017, июлиин 21; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2014, мартын 12, майн 8, ноябриин 17; 2015, майн 5, декабриин 18; 2016, мартын 9, майн 7, июлиин 4; 2017, июлиин 10, декабриин 8; 2018, мартын 15, майн 10, июлиин 9, декабриин 4, декабриин 13; 2019, мартын 19, апрелиин 29, октябриин 8; 2020, майн 14, июлиин 15, сентябриин 28, декабриин 7; 2021, майн 5, июлиин 7, октябриин 8; 2022, майн 11; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, июлиин 8, ноябриин 29; 2023, майн 2, июлиин 10) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 8.2-дохи статьяда:

а) нэрэмжыень удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

8.2-дохи статья. Үлэмжэ бэлэн байлгын гү, али онсо ушаралта байдалай, дайнай байдалай журамай тогтоогдоходо, түлөөлэлгэтэ зургаанай хунгамалнуудай хунгалта үнгэргэлгэ»;

б) удаадахи удхатай 3-дахи пункт нэмэхэ:

«3. «Дайнай байдал тухай» гэхэн 2002 оной январин 30-ай № 1-ФКЗ Үндэһэн хуулида Холбоото уласай хуулиин ёһоор дайнай байдалай тогтоогдоходо, хунгалта зарлалгын, бэлдэлгын ба үнгэргэлгын гурим № 67 Холбоото уласай хуулиин 10.1-дэхи статьягай 5 – 12-дохи пунктнуудаар тодорхойлогдодог.»;

2) 10-дахи статьягай 4-дэхи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулийн комисси Һунгуулийн харьяата газарнууды байгуулжа болохо.»;

3) 11-дэхи статьяда:

а) 14.2-дохи пунктын хоёрдохи абзацта «харьяата газарай комиссийн тамгаар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «гү, али заагдаһан буулгабари сахим янзаар бүтээгдэжэ болохо, тиймэ ушарта тэрээндэ харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшын, нарин бэшэгэй даргын сахим гар табигдадаг» гэхэн үгэнүүды нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 15.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«15.1. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгын үнгэргэгдэхэ ушарта Һунгагшадай нэрэ тоолбори Оросой Холбоото Уласай Түб Һунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар бүрилдүүлэгдэдэг.»;

4) 13-дахи статьяда:

а) 1.2-дохи ба 1.3-дахи пунктнууды нэмэхэ:

«1.2. Оросой Холбоото Уласай Һунгуулийн түб комисситай зүбшэхэн Буряад Уласай Һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта Һунгалта бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссийн бүрин этигэмжэнүүд Буряад Уласай Һунгуулийн комиссида даалгагдажа болохо.

1.3. «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта Һунгалта бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссийн бүрин этигэмжэнүүды дүүргэхэ ушарта Буряад Уласай Һунгуулийн комисси № 67 Холбоото уласай хуулийн 26-дахи статьягай 9.1-дэхи пунктаар хараалагдаһан бүрин этигэмжэнүүды бээлүүлдэг.»;

б) удаадахи удхатай 7.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«7.1. № 67 Холбоото уласай хуулийн, бусад хуулийн дүримүүдэй бээлүүлгэ хангаха зорилгоор гүрэнэй зургаанууд, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд, гүрэнэй ба нютагай засагай эмхи зургаанууд, мүн тэдэнэй тушаалта нюурнууд комиссинуудта бүрин этигэмжэнүүдээ бээлүүлгэдэнь туһалха, тодорхойлбол, тэрэ тоодо харьяата газарай комиссинуудай Һунгуулийн дансанууды (тус дансанууды хуушан дансанууды хадагалдаг албанда дамжуултарнь, үгы гэбэл хууляар хараалагдаһан хадагаламжын болзорой үнгэрхэдэ усадхатарнь) ба оньһон түхээрэлгэнүүды хадагалхын тула хэрэгтэй байранууды түлбэригүй үндэһөөр ашаглуулха (газар дэбисхэрэй ба харьяата газарай комиссинуудта

байрануудыг ашаглуулхадаа – байрануудыг ашаглаханд ба ажлын тухай хангамжуудтай түлбэрийн гаргашнуудыг комиссинуудтай хүсэлдүүлэлтгүйгөөр ба түлэлтгүйгөөр), үгтэй байрануудтай болон заагдсан дансануудтай ба түхээрэлгэнүүдтэй харуулахалга хангах, мөн унаа тээврийн хэрэгсэлнүүд, хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүд, оньхон түхээрэлгэнүүд түлбэрийг үндснээр баруулх ёстой.»;

5) 14-дэхийн статьяда:

а) 10-дахийн пунктда удаахи удхатай абзац нэмэх:

«№ 67 Холбоото улс хуулийн 64-дэхийн статьягай 17-дохийн пунктаар ба (гү, али) 66-дахийн статьягай 19-дэхийн пунктаар хараалагдах дуугаа үгэлгэ болон (гү, али) № 67 Холбоото улс хуулийн 65-дахийн статьягай 17-дохийн пунктаар хараалагдах болзорхоо урид дуугаа үгэлгэ үнгэргэх тула Буряад Улс хуулийн комисси тусхай харьяата газартай комиссинуудыг байгуулжа болох. Тиймэ комиссинууд тэрэ тоодо гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэх ба гэмнэгдэх хүнүүд харуул доро байлдаг газарнуудтай хүдэлмэрилэгшэдэй тоохоо бүрилдүүлэгдэжэ болох, үгэ гэмт тиймэ харьяата газартай комиссинуудтай бүрин этигэмжэнүүд бусад харьяата газартай комиссинуудта даалгагдажа болох.»;

б) 12-дохийн пунктда удаахи удхатай мэдүүлэл нэмэх: «№ 67 Холбоото улс хуулийн 27-дохийн статьягай 1.2-1-дэхийн пунктын ёхоор бүрилдүүлэгдэх харьяата газартай комиссийн түрүүлэгшэ Буряад Улс хуулийн комиссийн шийдхэбэрээр комиссийн шийдхэ дуунай эрхэтэй гэмтэдэй тоохоо тушаалда томилогдодог ба тушаалхаа сүлөөлэгдэдэг.»;

6) 23-дахийн статьяда:

а) 1.2-дохийн пунктда «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүд хангах;

б) 4-дэхийн пунктын нэгдэх абзацта «(тойрогой хуулийн комиссийн бүрин этигэмжэнүүд Буряад Улс хуулийн комиссида даалган ушархаа бэшэндэ)» гэхэн үгэнүүд нэмэх;

в) удаахи удхатай 14-дэхийн пункт нэмэх:

«14. Гэрэл зураг ба (гү, али) видео буулгалгыг № 67 Холбоото улс хуулийн ёхоор тэрэни хэхэ эрхэтэй нюурнууд дуугаа үгэлгын нюуса байлгыг сахихаар ба хуульда хангалда мэдүүлхыг хангах аргагүй байхаар, мөн хуульда нэрэ тоолборинууд соохи ба холбоото улс хууль тогтоогдохон гуримаар тиймэ гэжэ тоологдохон нюуса мэдээсэлтэй бусад дансанууд соохи хуулийн мэдээнүүдтэй нюуса байлгыг хангах бэлүүлх ёстой.»;

7) 28-дахийн статьяда удаахи удхатай 14-дэхийн пункт нэмэх:

«14. Бүридхэлдэ абтан дэбжүүлэгдэгшын сүүдүүлхэн гэхэн тодорхойлолттой болох ушарта тиймэ дэбжүүлэгдэгшэ сүүдүүлхэн гэхэн тодорхойлолтын бии болохон үдэрэй удаахи үдэрэй нютагай сагаар 18 сархаа орой бэшэ тэрэни бүридхэлдэ абтан хуулийн комиссида сүүдүүлхэн гэхэн тус тодорхойлолто тухай мэдээнүүд бэшэмэл түхэлээр тушаах ёстой. Дэбжүүлэгдэгшын сүүдүүлхэн тухай тус тодорхойлолто

тухай мэдээнүүдые № 67 Холбоото уласай хуулийн 39-дэхи статьягай 2-дохи пунктын ёһоор дэбжүүлэгдэгшын нэрэхэ үйлэдэхэ эрхэтэй нюурнууд баһа тушаажа болохо.»;

8) 29-дэхи статьягай 11-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«11. Этигэмжэлэгдэһэн нюурнуудай тэрэ тоодо № 67 Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьягай 1-дэхи пунктда заагдаһан бүрин этигэмжэнүүд идхалгын хугасаагай түгэсэхэтэй адли, мүн дэбжүүлэгдэгшын, хунгуулийн нэгэдэлэй шийдхэбэрээр, үгы гэбэл тэдэниие томилһон дэбжүүлэгдэгшын эрхэ зэргын алдагдахада гү, али тус этигэмжэлэгдэһэн нюурнуудые томилһон хунгуулийн нэгэдэлэй дэбжүүлһэн дэбжүүлэгдэгшэдэй нэрэ тоолборидо оруулагдаһан дэбжүүлэгдэгшэдэй эрхэ зэргын алдагдахада, болзорһоо урид болюулагдадаг.»;

9) 37-дохи статьяда:

а) 1-дэхи пунктда «байха ёһогүй» гэхэн үгэнүүдэй урда «хэтэrmэ үзэл баримталгын шэнжэнүүд,» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 1.2-дохи пункт нэмэхэ:

«1.2. Дэбжүүлэгдэгшэд, хунгуулийн нэгэдэлнүүд олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй, олоной харилсаанай, мэдээсэлгын арга зүйн ба хэлхэе холбооной һалбариды шалгалтын ба хиналтын үүргэ бээлүүлдэг холбоото уласай гүйсэдхэхы засагай зургаанай «Мэдээсэл, мэдээсэлгын арга зүйнүүд тухай ба мэдээсэл хамгаалга тухай» гэхэн 2006 оной июлийн 27-ой № 149-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор тэдээндэ орохые хизаарлаһан мэдээсэлэй арга нөөсөнүүдые, тэрэ тоодо Интернет сүлжээндэхи сайтнуудые хэрэглэн, һунгалтын урдахи идхалга үнгэргэхэ ёһогүй.»;

в) 2-дохи пунктда «хунгуулийн ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн барламал хэрэгсэлнүүдые (тэрэ тоодо зурагта) ба тэмдэгүүдые» гэхэн үгэнүүдые «хунгуулийн ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн болон нэгэ бүтээлэйнэ бүхыдөө Оросой Холбоото Уласай хүн бүхэнэй ажамидаралай доодо захын хэмжээнэй 2 хубиһаа дээшэ бэшэ үнэ сэнтэй идхалгын хэрэгсэлнүүдые» гэжэ һэлгэхэ;

10) 46-дахи статьягай 2-дохи пунктда «, мүн Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтооһон эрилтэнүүдые хараада абан, адаглагшадта ба № 67 Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьягай 1.2-дохи пунктда заагдаһан олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй түлөөлэгшэдтэ һууринууд тодорхойлогдонхой байха ёһотой» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ»;

11) 47-дохи статьягай 13-дахи пунктда «бюллетеньүүдые дамжуулалгын» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, № 67 Холбоото уласай хуулийн 64.1-дэхи статьягай ёһоор зайһаа сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэ ушарһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, удаадахи удхатай шэнэ гурбадахи мэдүүлэл нэмэхэ: «Хэрбээ холбоото уласай хууляар ондоо гуримай тогтоогдоогүй һаань, энэ ушарта дамжуулагдаха хунгуулийн бюллетеньүүдэй тоо һунгалта эмхидхэһэн газар дэбисхэрэй комиссийн шийдхэбэрээр тодорхойлогдодог.»;

12) 48-дахи статьяда:

а) 2.1-дэхи пунктда «гү, али холын газарнуудта» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, мүн № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгыг үнгэргэхын тула байгуулагдаһан һунгуулийн газарнуудта» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 16-дахи пункт нэмэхэ:

«16. Һунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр зохистой һунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи һунгагшадай дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтооһон гуримаар бээлүүлэгдэдэг.»;

13) 49-дэхи статьяда удаадахи удхатай 14-дэхи пункт нэмэхэ:

«14. Һунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр зохистой һунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи һунгагшадай болзорһоо урид дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар ба болзорнуудта бээлүүлэгдэдэг.»;

14) 50-дахи статьяда:

а) 2-дохи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус тобьёг Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар сахим янзаар бүрилдүүлэгдэжэ болохо.»;

б) удаадахи удхатай 19-дэхи пункт нэмэхэ:

«19. Һунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр зохистой һунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи һунгагшадай дуугаа үгэлгын байрануудһаа гадуур дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтооһон гуримаар бээлүүлэгдэдэг.»;

15) 52-дохи статьяда удаадахи удхатай 31.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«31.1. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгыг үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай харьяата газарай комиссийн баримта гэршэлһэн бэшэг бүрилдүүлгын (тиимэ дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые бүрилдүүлгын) онсолигууды Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комисси тогтоодог.»;

16) 55-дахи статьягай 1-дэхи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэг, хамтадхамал хүсэнэгтэ тиимэ дуугаа үгэлгын мэдээнүүдтэй байха ёһотой.»;

17) 56-дахи статьягай 1-дэхи пунктда «дэбжүүлэгдэгшэдэй этигэмжэтэ нюурнуудта,» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

18) 58-дахи статьяда:

а) 2-дохи пунктда «сентябриин хоёрдохи гарагай нэгэндэ, харин Оросой Холбоото Уласай Холбооной Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын ээлжээтэ зарлалай һунгамалнуудай һунгалта үнгэргэхэ жэлдэ – тус һунгалтада дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэхэн үгэнүүдые «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 3-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэжэ һэлгэхэ, удаадахи удхатай шэнэ гурбадахи мэдүүлэл нэмэхэ: «Тиихэлээрээ № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө табан һара урид эхилдэг ба заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрэй удаа һарын үнгэрһэн хойно түгэсэдэг хугасаада тиимэ дахин һунгалта заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө ондоо үдэртэ үнгэргэгдэжэ болохогүй болон № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 6 – 9-дэхи пунктнуудаар хараалагдаһан дүримүүдые хараада абалгатайгаар заагдаһан үдэртэ тогтоогдодог.»;

б) 4-дэхи пунктда «сентябриин хоёрдохи гарагай нэгэндэ, харин Оросой Холбоото Уласай Холбооной Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын ээлжээтэ зарлалай һунгамалнуудай һунгалта үнгэргэхэ жэлдэ – тус һунгалтада дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэхэн үгэнүүдые «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэжэ һэлгэхэ, удаадахи удхатай шэнэ дүрбэдэхи мэдүүлэл нэмэхэ: «Тиихэлээрээ № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө табан һара урид эхилдэг ба заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрэй удаа һарын үнгэрһэн хойно түгэсэдэг хугасаада тиимэ дахин һунгалта заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө ондоо үдэртэ үнгэргэгдэжэ болохогүй болон № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 6 – 9-дэхи пунктнуудаар хараалагдаһан дүримүүдые хараада абалгатайгаар заагдаһан үдэртэ тогтоогдодог.».

4-дэхи статья

«Буряад Уласта нютагай бүгэдын һанал хурялга тухай» гэхэн 2003 оной ноябриин 28-ай № 492-III Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулита шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, № 11 (56); 2005, № 12 (81); 2006, № 10 – 11 (91 – 92); 2007, № 3 (96); 2009, № 3 – 5 (120 – 122), № 9 – 10 (126 – 127), № 11 – 12 (128 – 129); 2010, № 8 – 10 (137 – 139), № 11 – 12 (140

– 141); 2011, № 4 – 5 (145 – 146); 2012, № 3 (156), № 4 (157), № 12 (165), I хуби; 2013, № 3 (168); № 11 (176), I хуби; 2014, № 5 (178); 2017, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 2003, декабриин 4; 2006, январиин 4, ноябриин 24; 2007, мартын 15; 2009, майн 13, октябриин 17, декабриин 16; 2010, октябриин 14, октябриин 16, ноябриин 11; 2011, майн 11, июлиин 13, октябриин 19, декабриин 27; 2012, мартын 16, майн 15, декабриин 25; 2013, мартын 14, ноябриин 21; 2014, майн 13, октябриин 10, ноябриин 18; 2015, мартын 17, майн 19, октябриин 16; 2016, июлиин 8, октябриин 7; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2014, майн 8, октябриин 9, ноябриин 17; 2015, мартын 13, майн 5, октябриин 14; 2016, июлиин 4, октябриин 5; 2017, июлиин 10, декабриин 8; 2018, мартын 15, майн 14, декабриин 13; 2019, апрелиин 29, октябриин 8; 2020, июлиин 15, сентябриин 28, декабриин 12; 2021, июлиин 7, октябриин 8; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, ноябриин 29, декабриин 26; 2023, майн 2) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 6-дахи статьягай 1-дэхи пунктда «, № 67 Холбоото уласай хуулиин 10.1-дэхи статьягай 8-дахи ба 11-дэхи пунктнуудаар хараалагдаһан ушарнуудһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

2) 6.1-дэхи статьяда:

а) нэрэмжыень удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«6.1-дэхи статья. Үлэмжэ бэлэн байлгын гү, али онсо ушаралта байдалай, дайнай байдалай журамай тогтоогдоходо, нютагай бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэлгэ

б) удаадахи удхатай хоёрдохи абзац нэмэхэ:

«Дайнай байдал тухай» гэхэн 2002 оной январиин 30-ай № 1-ФКЗ Үндэһэн хуулита Холбоото уласай хуулиин ёһоор дайнай байдалай тогтоогдоходо, нютагай бүгэдын һанал хуряалга зарлалгын, бэлдэлгын ба үнгэргэлгын гурим № 67 Холбоото уласай хуулиин 10.1-дэхи статьягай 5 – 12-дохи пунктнуудаар тодорхойлогдодог.»;

3) 14-дэхи статьяда:

а) 8.2-дохи пунктын хоёрдохи абзацта «харьяата газарай комиссиин тамгаар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «гү, али заагдаһан буулгабари сахим янзаар бүтээгдэжэ болохо, тиимэ ушарта тэрээндэ харьяата газарай комиссиин түрүүлэгшын, нарин бэшэгэй даргын сахим гар табигдадаг» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 10.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«10.1. № 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулиин 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгын үнгэргэгдэхэ ушарта нютагай бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай нэрэ

тоолбори Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комиссиин тогтооһон гуримаар бүрилдүүлэгдэдэг.»;

4) 15-дахи статьягай 3-дахи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулиин 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулиин комисси нютагай бүгэдын һанал хуряалгын харьяата газарнууды байгуулжа болохо.»;

5) 16-дахи статьяда:

а) удаадахи удхатай 1.1-дэхи ба 1.2-дохи пунктнууды нэмэхэ:

«1.1. Буряад Уласай Һунгуулиин комиссиин шийдхэбэрээр «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай бүгэдын һанал хуряалга бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссиин бүрин этигэмжэнүүд Буряад Уласай Һунгуулиин комиссида даалгагдажа болохо.

1.2. «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой дэбисхэртэ нютагай бүгэдын һанал хуряалга бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ эмхидхэдэг комиссиин бүрин этигэмжэнүүды дүүргэхэ ушарта Буряад Уласай Һунгуулиин комисси № 67 Холбоото уласай хуулиин 26-дахи статьягай 9.1-дэхи пунктаар хараалагдаһан бүрин этигэмжэнүүды бээлүүлдэг.»;

б) 13-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«13. № 67 Холбоото уласай хуулиин, бусад хуулиин дүримүүдэй бээлүүлгэ хангаха зорилгоор гүрэнэй зургаанууд, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд, гүрэнэй ба нютагай засагай эмхи зургаанууд, мүн тэдэнэй тушаалта нюурнууд комиссинуудта бүрин этигэмжэнүүдээ бээлүүлгэдэнь туһалха, тодорхойлбол, тэрэ тоодо нютагай бүгэдын һанал хуряалгын дансанууды (тус дансанууды хуушан дансанууды хадагалдаг албанда дамжуултарнь, үгы гэбэл хууляр хараалагдаһан хадагаламжын болзорой үнгэрхэдэ усадхатарнь) ба харьяата газарнуудай комиссинуудай оньһон түхээрэлгэнүүды хадагалхын тула хэрэгтэй байранууды түлбэригүй үндэһөөр ашаглуулха (газар дэбисхэрэй ба харьяата газарай комиссинуудта байранууды ашаглуулхадаа – байранууды ашаглаһанай ба ажахын туһа хангамжануудай түлбэрийн гаргашанууды комиссинуудай хүсэлдүүлэлтэгүйгөөр ба түлэлтэгүйгөөр), үгтэһэн байрануудай болон заагдаһан дансануудай ба түхээрэлгэнүүдэй харууһалалга хангаха, мүн унаа тээбэрийн хэрэгсэлнүүды, хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүды, оньһон түхээрэлгэнүүды түлбэригүй үндэһөөр барюулха ёһотой.»;

б) 19-дэхи статьяда:

а) 2-дохи пунктда удаадахи удхатай абзац нэмэхэ:

«67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулиин 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулиин комисси тусхай харьяата газарай комиссинууды байгуулжа

болохо. Тиймэ комиссинууд тэрэ тоодо гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй тооһоо бүрилдүүлэгдэжэ болохо, үгы гэбэл тиймэ харьяата газарай комиссинуудай бүрин этигэмжэнүүд бусад харьяата газарай комиссинуудта даалгагдажа болохо.»;

б) 3-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«3. № 67 Холбоото уласай хуулийн 19-дэхи статьягай 1-дэхи пунктын ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн бүрин этигэмжэнүүдэй болзор табан жэлһээ бүридэдэг. Хэрбээ № 67 Холбоото уласай хуулийн 27-дохи статьягай 1-дэхи пунктын ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн бүрин этигэмжэнүүдэй болзорой тус комиссийн хабаадаһан нютагай бүгэдын һанал хуряалга зарлаһанай удаа болон нютагай бүгэдын һанал хуряалгын ябуулгын түгэсөөгүйдэ үнгэрөө һаань, тэрэнэй бүрин этигэмжэнүүдэй болзор нютагай бүгэдын һанал хуряалгын тус ябуулгын түгэсэтэр һунаагадаг.

Хэрбээ дээдэ шатын комиссида дуугаа үгэлгын гурим ба (гү, али) дуунуудые тоололгын гурим хазагайруулһан тус комиссийн үйлэнүүд (үйлэдэнгүй байлга) тушаа гомдолнуудай (мэдүүлгэнүүдэй) ороогүй, үгы гэбэл тус баримтануудаар сүүдэй шүүн харалгын эрхилэгдээгүй һаа, № 67 Холбоото уласай хуулийн 27-дохи статьягай 1.1-дэхи, 1.2-дохи гү, али 1.2-1-дэхи пунктын ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн бүрин этигэмжэнүүдэй болзор тэрэниие бүрилдүүлһэн комиссээр, үгы гэбэл тушаалта нюураар тогтоогдодог, зүгөөр нютагай бүгэдын һанал хуряалгын дүнгүүдые албан ёһоор толилһон үдэрэй удаа арбан үдэрэй үнгэрхэхөө урид түгэсэхэ ёһогүй. Нютагай бүгэдын һанал хуряалгын зохистой харьяата газарта дуугаа үгэлгын дүнгүүдые буруушааһан ушарта тиймэ харьяата газарай бүрин этигэмжэнүүд харьяата газарай дээдэ шатын һунгуулийн комиссийн шийдхэбэри дүүргэһэн, үгы гэбэл сүүдэй шийдхэбэрийн хуулита хүсэндөө ороһон үдэрэй удаадахи үдэрһөө болюулагдадаг. Нютагай бүгэдын һанал хуряалгын харьяата газарнуудай тоолбори тодолһон ушарһаа нютагай бүгэдын һанал хуряалгын харьяата газарай усадхагдаа һаа, харьяата газарай комиссийн бүрин этигэмжэнүүд газар дэбисхэрэй комиссийн шийдхэбэреэр болзорһоо урид болюулагдадаг.»;

7) 20-дохи статьягай 6-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«6. Газар дэбисхэрэй комиссийн түрүүлэгшэ Буряад Уласай һунгуулийн комиссийн шийдхэбэреэр комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүдэй тооһоо тушаалда томилогдодог ба тушаалһаа сүлөөлэгдэдэг. Харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшэ газар дэбисхэрэй комиссийн шийдхэбэреэр комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүдэй тооһоо тушаалда томилогдодог ба тушаалһаа сүлөөлэгдэдэг. № 67 Холбоото уласай хуулийн 27-дохи статьягай 1.2-1-дэхи пунктын ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшэ Буряад Уласай һунгуулийн комиссийн шийдхэбэреэр комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүдэй тооһоо тушаалда томилогдодог ба тушаалһаа сүлөөлэгдэдэг.»;

8) 22-дохи статьяда:

а) 1.2-дохи пунктда «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

б) удаадахи удхатай 12-дохи пункт нэмэхэ:

«12. Гэрэл зураг ба (гү, али) видео буулгалгыг № 67 Холбоото Уласай хуулийн ёһоор тэрэниие хэхэ эрхэтэй нюурнууд дуугаа үгэлгын нюуса байлгыг сахихаар ба нютагай бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай һаналаа мэдүүлхыг хинахын аргагүй байхаар, мүн бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай нэрэ тоолборинууд соохи ба холбоото Уласай хууляар тогтоогдоһон гуримаар тиимэ гэжэ тоологдоһон нюуса мэдээсэлтэй бусад дансанууд соохи хубийн мэдээнүүдэй нюуса байлгыг хангахаар бэелүүлхэ ёһотой.»;

9) 42-дохи статьягай 2-дохи пунктда «, мүн Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн тогтооһон эрилтэнүүдые хараада абан, адаглагшадта ба № 67 Холбоото Уласай хуулийн 30-дахи статьягай 1.2-дохи пунктда заагдаһан олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй түлөөлэгшэдтэ һууринууд тодорхойлогдонхой байха ёһотой» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ»;

10) 43-дахи статьяда:

а) 8-дахи пунктда «бюллетеньүүдые дамжуулалгын» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, № 67 Холбоото Уласай хуулийн 64.1-дэхи статьягай ёһоор зайһаа сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэ ушарһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, удаадахи удхатай шэнэ гурбадахи мэдүүлэл нэмэхэ: «Хэрбээ холбоото Уласай хууляар ондоо гуримай тогтоогдоогүй һаань, энэ ушарта дамжуулагдаха һунгуулийн бюллетеньүүдэй тоо нютагай бүгэдын һанал хуряалга эмхидхэхэн комиссийн шийдхэбэрээр тодорхойлогдодог.»;

б) 11-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«11. Онсо ушарнуудта холын ба хүрэжэ ошохонь орёо газарнуудта байгуулагдаһан нютагай бүгэдын һанал хуряалгын харьяата газарнуудта, мүн № 67 Холбоото Уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыг болон (гү, али) № 67 Холбоото Уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгыг үнгэргэхэ ушарта нютагай бүгэдын һанал хуряалгын дансануудыг, тэрэ тоодо бюллетеньүүдые харьяата газарай комисси бүтээжэ болохо. Бюллетеньүүдэй хэрэгтэй хэһэг ба бүтээхэ болзор заан, нютагай бүгэдын һанал хуряалгын дансануудыг бүтээхэ тухай шийдхэбэриие харьяата газарай комисси дээдэ шатын комисситай зүбшэн абадаг.»;

11) 44-дэхи статьяда:

а) 1.1-дэхи пунктда «гү, али холын газарнуудта» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, мүн № 67 Холбоото Уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) № 67 Холбоото Уласай хуулийн 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыг болон (гү, али) 67 Холбоото Уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа

үгэлгые үнгэргэхын тула байгуулагдаһан нютагай бүгэдын һанал хуряалгын харьяата газарнуудта» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 15-дахи пункт нэмэхэ:

«15. № 67 Холбоото уласай хуулийн ёһоор нютагай бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр нютагай бүгэдын һанал хуряалгын зохистой тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи нютагай бүгэдын һанал хуряалгын хабаадагшадай дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтооһон гуримаар бэелүүлэгдэдэг.»;

12) 45-дахи статьяда удаадахи удхатай 17-дохи пункт нэмэхэ:

«17. № 67 Холбоото уласай хуулийн ёһоор нютагай бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр нютагай бүгэдын һанал хуряалгын зохистой тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи нютагай бүгэдын һанал хуряалгын хабаадагшадай болзорһоо урид дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар ба болзорнуудта бэелүүлэгдэдэг.»;

13) 46-дахи статьяда:

а) 2-дохи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус тобьёг Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар сахим янзаар бүрилдүүлэгдэжэ болохо.»;

б) удаадахи удхатай 19-дэхи пункт нэмэхэ:

«19. № 67 Холбоото уласай хуулийн ёһоор нютагай бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр нютагай бүгэдын һанал хуряалгын зохистой тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи нютагай бүгэдын һанал хуряалгын хабаадагшадай дуугаа үгэлгын байрануудһаа гадуур дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтооһон гуримаар бэелүүлэгдэдэг.»;

14) 47-дохит статьягай 2-дохи пунктын «д» дотор пунктын хоёрдохи абзацта «(нютагай бүгэдын һанал хуряалгын гаража ошоһон хабаадагшадай тоо хараада абангүй)» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

15) 48-дахи статьяда удаадахи удхатай 31.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«31.1. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгые болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгые үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай харьяата газарай комиссийн баримта гэршэлһэн бэшэг бүрилдүүлгын (тиимэ дуугаа үгэлгын дүнгүүд

тухай мэдээнүүдые бүрилдүүлгын) онсолигуудые Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комисси тогтоодог.»;

16) 49-дэхи статьяда удаадахи удхатай 10-дахи пункт нэмэхэ:

«10. № 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай (нютагай бүгэдын һанал хурялгын дүнгүүд тухай) дээдэ шатын комиссиин баримта гэршэлһэн бэшэг ба № 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые хараада абаһан хамтадхамал хүсэнэгтэ бүрилдүүлгын онсолигуудые Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комисси тогтоодог.»;

17) 50-дахи статьягай 1-дэхи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта нютагай бүгэдын һанал хурялгын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэгтэ, хамтадхамал хүсэнэгтэдэ тиимэ дуугаа үгэлгын мэдээнүүд байха ёһотой.».

5-дахи статья

«Буряад Уласай Арадай Хуралай һунгамалнуудай һунгалта тухай» гэхэн 2004 оной январин 6-ай № 603-III Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, № 12 (57); 2006, № 4 – 5 (85 – 86), № 8 – 9 (89 – 90); 2007, № 3 (96), № 4 – 5 (97 – 98), № 6 – 7 (99 – 100), № 8 – 9 (101 – 102); 2009, № 3 – 5 (120 – 122), № 9 – 10 (126 – 127), № 11 – 12 (128 – 129); 2010, № 8 – 10 (137 – 139), № 11 – 12 (140 – 141); 2011, № 1 – 3 (142 – 144), № 4 – 5 (145 – 146), № 6 – 7 (147 – 148), № 8 – 10 (149 – 151), № 11 – 12 (152 – 153); 2012, № 3 (156), № 4 (157), № 8 – 10 (161 – 163), № 12 (165), I хуби; 2013, № 3 (168), № 4 – 5 (169 – 170), № 11 (176), I хуби; 2014, № 1 – 2 (178 – 179), № 5 (182); 2017, № 3, I хуби, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 2004, январин 7; 2006, майн 16, сентябриин 26; 2007, мартын 15, майн 17, июлиин 7, августын 21; 2009, майн 13, октябриин 13, октябриин 17, декабриин 16; 2010, октябриин 9, октябриин 14, октябриин 16, ноябриин 11; 2011, мартын 16, майн 11, июлиин 12, октябриин 19, декабриин 27; 2012, мартын 16, майн 15, октябриин 16, декабриин 25; 2013, мартын 19, майн 14, ноябриин 21; 2014, мартын 14, майн 13, октябриин 10, ноябриин 18; 2015, майн 19, декабриин 25; 2016, июлиин 8; 2017, июлиин 21; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2014, мартын 12, майн 8, октябриин 9, ноябриин 17; 2015, майн 5, декабриин 18; 2016, мартын 9, июлиин 4; 2017, мартын 10, июлиин 10; 2018, мартын 15, майн 10, июниин 5, декабриин 3; 2019, апрелиин 29,

октябрийн 8; 2020, майн 14, июлийн 15, сентябрийн 28, декабрийн 7; 2021, июлийн 7, октябрийн 8; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, июлийн 8, ноябрийн 29; 2023, апрелийн 27, июлийн 10) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 4.1-дэхи статьяда:

а) нэрэмжыень удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

4.1-дэхи статья. Үлэмжэ бэлэн байлгын гү, али онсо ушаралта байдалай, дайнай байдалай журамай тогтоогдоходо, Арадай Хуралай хунгамалнуудай хунгалта үнгэргэлгэ

б) удаадахи удхатай 3-дахи пункт нэмэхэ:

«3. «Дайнай байдал тухай» гэхэн 2002 оной январийн 30-ай № 1-ФКЗ Үндэһэн хуулита Холбоото уласай хуулийн ёһоор дайнай байдалай тогтоогдоходо, хунгалта зарлалгын, бэлдэлгын ба үнгэргэлгын гурим № 67 Холбоото уласай хуулийн 10.1-дэхи статьягай 5 – 12-дохи пунктнуудаар тодорхойлогдодог.»;

2) 5-дахи статьяда:

а) 9.2-дохи пунктын хоёрдохи абзацта «харьяата газарай комиссийн тамгаар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «гү, али заагдаһан буулгабари сахим янзаар бүтээгдэжэ болохо, тиимэ ушарта тэрээндэ харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшын, нарин бэшэгэй даргын сахим гар табигдадаг» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 9.3-дахи пункт нэмэхэ:

«9.3. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта хунгагшадай нэрэ тоолборинууд Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар бүрилдүүлэгдэдэг.»;

3) 6-дахи статьягай 4.1-дэхи пункт хүсээ буураһанда тоолохо;

4) 10-дахи статьяда:

а) 2-дохи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула Буряад Уласай хунгуулийн комисси хунгуулийн харьяата газарнуудые байгуулжа болохо.»;

б) удаадахи удхатай 6-дахи пункт нэмэхэ:

«6. хунгалта үнгэргэхэдэ, Буряад Уласай хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр Буряад Уласай дэбисхэрһээ гадуур хунгуулийн харьяата газарнууд байгуулагдажа болохо, тэндэхи хунгагшад эдэхитэй хунгуулийн

эрхэтэй байдаг. Буряад Уласай Хунгуулийн комисси тус пунктаар хараалагдаһан хунгуулийн харьяата газарнуудта бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарнуудай хунгуулийн комиссинуудай ажал ябуулга хүтэлбэрилхын тула нэгэ, үгы гэбэл хэдэн газар дэбисхэрэй комисси бүрилдүүлхэ эрхэтэй. Тус хунгуулийн харьяата газарнуудые байгуулалгын, тус харьяата газарнуудта хунгуулийн комиссинуудые бүрилдүүлгын (тус харьяата газарнуудай хунгуулийн комиссинуудай бүрин этигэмжэнүүдые Оросой Холбоото Уласай ондоо нютаг можонуудта бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарнуудай хунгуулийн комиссинуудта даалгалгын), хунгагшадай нэрэ тоолборинуудые бүрилдүүлгын, дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэгүүдые бүрилдүүлгын (тиимэ дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые бүрилдүүлгын), дууга үгэлгын дүнгүүдые согсололгын, хунгалтын дүнгүүдые гаргалгын онсолигуудые, мүн тус хунгуулийн харьяата газарнуудта тэрэ тоодо болзорһоо урид дуугаа үгэлгы бэлдэлгын ба үнгэргэлгын бусад онсолигуудые Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комисси тогтоодог.»;

5) 16-дахи статьяда:

а) удаадахи удхатай 11-дэхи пункт нэмэхэ:

«1.1. 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы хангахын тула Буряад Уласай Хунгуулийн комисси тусхай харьяата газарай комиссинуудые байгуулжа болохо. Тиимэ комиссинууд тэрэ тоодо гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй тооһоо бүрилдүүлэгдэжэ болохо, үгы гэбэл тиимэ харьяата газарай комиссинуудай бүрин этигэмжэнүүд бусад харьяата газарай комиссинуудта даалгагдажа болохо.»;

б) 3-дахи пунктда «1-дэхи пунктаар» гэхэн үгэнүүдые «1-дэхи гү, али 1.1-дэхи пунктаар» гэжэ хэлгэхэ;

б) 17-дохи статьягай 4-дэхи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус Хуулийн 16-дахи статьягай 1.1-дэхи пунктын ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшэ Буряад Уласай Хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүдэй тооһоо тушаалда томилогдодог ба тушаалһаа сүлөөлэгдэдэг.»;

7) 19-дэхи статьяда:

а) 1.2-дохи пунктда «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

б) 4-дэхи пунктын нэгэдэхи абзацта «харьяата газарай комиссие, газар дэбисхэрэй комиссие ба тойрогой комиссие» гэхэн үгэнүүдэй удаа «(тойрогой хунгуулийн комиссийн бүрин этигэмжэнүүдые Буряад Уласай Хунгуулийн комиссида даалгаһан ушарһаа бэшэндэ)» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

в) удаадахи удхатай 14-дэхи пункт нэмэхэ:

«14. Гэрэл зураг ба (гү, али) видео буулгалгыг № 67 Холбоото улсасай хуулийн ёһоор тэрэниие хэхэ эрхэтэй нюурнууд дуугаа үгэлгын нюуса байлгыг сахихаар ба хунгагшадай ханалаа мэдүүлхыг хинахын аргагүй байхаар, мүн хунгагшадай нэрэ тоолборинууд соохи ба холбоото улсасай хууляар тогтоогдохон гуримаар тиимэ гэжэ тоологдохон нюуса мэдээсэлтэй бусад дансанууд соохи хубийн мэдээнүүдэй нюуса байлгыг хангахаар бээлүүлхэ ёһотой.»;

8) 26-дахы статьяда удаадахи удхатай 31-дэхи пункт нэмэхэ:

«31. Бүридхэлдэ абтаһан дэбжүүлэгдэгшын сүүдлүүлһэн гэхэн тодорхойлолтотой болохо ушарта тиимэ дэбжүүлэгдэгшэ сүүдлүүлһэн гэхэн тодорхойлолтын бии болоһон үдэрэй удаадахи үдэрэй нютагай сагаар 18 сарһаа орой бэшэ тэрэниие бүридхэлдэ абтаһан хунгуулийн комиссида сүүдлүүлһэн гэхэн тус тодорхойлолто тухай мэдээнүүдые бэшэмэл түхэлөөр тушааха ёһотой. Дэбжүүлэгдэгшын сүүдлүүлһэн тухай тус тодорхойлолто тухай мэдээнүүдые № 67 Холбоото улсасай хуулийн 39-дэхи статьягай 2-дохи пунктын ёһоор дэбжүүлэгдэгшын нэрэхэ үйлэдэхэ эрхэтэй нюурнууд баһа тушаажа болохо.»;

9) 30-дахы статьягай 4-дэхи пунктда «Этигэмжэлэгдэһэн нюурнуудай бүрин этигэмжэнүүд» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, тэрэ тоодо № 67 Холбоото улсасай хуулийн 30-дахы статьягай 1-дэхи пунктда заагдаһан» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, «болюулагдадаг» гэхэн үгын урда «идхалгын хугасаагай түгэсэхэтэй адли, мүн болзорһоо урид» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

10) 42-дохи статьяда:

а) 1-дэхи пунктда «байха ёһогүй» гэхэн үгэнүүдэй урда «хэтэрмэ үзэлэй шэнжэнүүд» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 1.2-дохи пункт нэмэхэ:

«1.2. Дэбжүүлэгдэгшэд, хунгуулийн нэгэдэлнүүд олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй, олоной харилсаанай, мэдээсэлгын арга зүйн ба хэлхээ холбооной халбарыда шалгалтын ба хиналтын үүргэ бээлүүлдэг холбоото улсасай гүйсэдхэхы засагай зургаанай «Мэдээсэл, мэдээсэлгын арга зүйнүүд тухай ба мэдээсэл хамгаалга тухай» гэхэн 2006 оной июлийн 27-ой № 149-ФЗ Холбоото улсасай хуулийн ёһоор тэдээндэ орохыг хизаарлаһан мэдээсэлэй арга нөөсөнүүдые, тэрэ тоодо Интернет сүлжээндэхи сайтнуудыг хэрэглэн, хунгалтын урдахи идхалга үнгэргэхэ ёһогүй.»;

в) 2-дохи пунктда «хунгуулийн ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн барламал хэрэгсэлнүүдые (тэрэ тоодо зурагта) ба тэмдэгүүдые» гэхэн үгэнүүдые «хунгуулийн ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн болон нэгэ бүтээлэйнэ бүхыдөө Оросой Холбоото Улсасай хүн бүхэнэй ажамидаларай доодо захын хэмжээнэй 2 хубиһаа дээшэ бэшэ үнэ сэнтэй идхалгын хэрэгсэлнүүдые» гэжэ хэлгэхэ;

11) 47-дохи статьягай 2-дохи пунктда «, мүн Оросой Холбоото Улсасай Түб хунгуулийн комиссийн тогтоохон эрилтэнүүдые хараада абан, адаглагшадта ба № 67 Холбоото улсасай хуулийн 30-дахы статьягай 1.2-дохи пунктда заагдаһан олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй түлөөлэгшэдтэ

хууринууд тодорхойлогдонхой байха ёготой» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ»;

12) 49-дэхи статьяда:

а) 12-дохи пунтын хоёрдохи абзацта «бюллетеньүүдые дамжуулалгын» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, № 67 Холбоото уласай хуулийн 64.1-дэхи статьягай ёһоор зайһаа сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэ ушарһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, удаадахи удхатай шэнэ гурбадахи мэдүүлэл нэмэхэ: «Хэрбээ холбоото уласай хууляар ондоо гуримай тогтоогдоогүй һаань, энэ ушарта дамжуулагдаха хунгуулийн бюллетеньүүдэй тоо хунгалта эмхидхэхэн газар дэбисхэрэй комиссийн шийдхэбэрээр тодорхойлогдодог.»;

б) 18-дахи пунктда «ба хүрэжэ ошохонь орёо газарнуудта,» гэхэн үгэнүүдэй удаа «мүн № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта ба № 67 Холбоото уласай хуулийн 19-дэхи статьягай 5.1-дэхи пунктда заагдаһан хунгуулийн харьяата газарнуудта дууга үгэлгы үнгэргэхэ ушарта» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, «хунгуулийн комисси сэхэ» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, тиихэлээрээ № 67 Холбоото уласай хуулийн 63-дахи статьягай 3-дахи пунтын дүримүүд хэрэглэгдэжэ болохогүй» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, «газар дэбисхэрэй комиссар» гэхэн үгэнүүдые «газар дэбисхэрэй комиссийн» гэжэ нэлгэхэ;

13) 50-дахи статьяда:

а) 2.1-дэхи пунктда «гү, али холын газарнуудта» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, мүн № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула байгуулагдаһан хунгуулийн газарнуудта» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) 6-дахи пунтын табадахи мэдүүлэл хаһаха;

в) удаадахи удхатай шэнэ 16-дахи пункт нэмэхэ:

«16. Хунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр зохистой хунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэхэн ба гэмнэгдэхэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи хунгагшадай дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтоонон гуримаар бэлүүлэгдэдэг.»;

14) 51-дэхи статьяда удаадахи удхатай 14-дэхи пункт нэмэхэ:

«14. Хунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр зохистой хунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэхэн ба гэмнэгдэхэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи хунгагшадай болзорһоо урид дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада

абалгатайгаар Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтоохон гуримаар ба болзорнуудта бээлүүлэгдэдэг.»;

15) 52-дохи статьяда:

а) 2-дохи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус тобьёг Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтоохон гуримаар сахим янзаар бүрилдүүлэгдэжэ болохо.»;

б) удаадахи удхатай 19-дэхи пункт нэмэхэ:

«19. Хунгалта үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр зохистой хунгуулийн тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи хунгагшадай дуугаа үгэлгын байрануудһаа гадуур дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтоохон гуримаар бээлүүлэгдэдэг.»;

16) 54-дэхи статьяда:

а) 5-дахи пунктын 1-дэхи дотор пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«1) дуугаа үгэлгын түгэсэхэ сагта хунгагшадай нэрэ тоолборидо оруулагдаһан хунгагшадай тоо (гаража ошоһон хунгагшадай тоо хараада абангүй). Нэгэ мандадтай хунгуулийн тойрогоор хунгагшадай нэрэ тоолборидо оруулагдаһан хунгагшадай тоо тогтооходо, хэрбээ имагтал ниитэ нэгэн хунгуулийн тойрогоор дуугаа үгэхын тула хунгуулийн бюллетеньүүдые абаяа һаа, байһан газараараа хунгагшадай нэрэ тоолборидо оруулагдаһан хунгагшад хараада абтадаггүй.»;

б) удаадахи удхатай 27.4-дэхи пункт нэмэхэ:

«27.4. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай харьяата газарай комиссийн баримта гэршэлһэн бэшэг бүрилдүүлгын (тиимэ дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые бүрилдүүлгын) онсолигуудые Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комисси тогтоодог.»;

17) 55-дахи статьяда удаадахи удхатай 12.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«12.1. № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай газар дэбисхэрэй комиссийн баримта гэршэлһэн бэшэг ба № 67-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые хараада абаян хамтадхамал хүсэнэгтэ бүрилдүүлгын онсолигуудые Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комисси тогтоодог.»;

18) 1-дэхи пунктын нэгэдэхи абзацта удаадахи удхатай мэдүүлэл

нэмэх: «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыё болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгыё үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэг, хамтадхамал хүсэнэгтэ тиимэ дуугаа үгэлгын мэдээнүүдтэй байха ёһотой.»;

19) 57-дохи статьягай 1-дэхи пунктда удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэх: «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыё болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгыё үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэг, хамтадхамал хүсэнэгтэ тиимэ дуугаа үгэлгын мэдээнүүдтэй байха ёһотой.»;

20) 62-дохи статьяда:

а) 1-дэхи пунктда «сентябриин хоёрдохи гарагай нэгэндэ, харин Оросой Холбоото Уласай Холбооной Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын ээлжээтэ зарлалай хунгамалнуудай хунгалта үнгэргэхэ жэлдэ – тус хунгалтада дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэхэн үгэнүүдые «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 3-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэжэ хэлгэхэ, удаадахи удхатай шэнэ гурбадахи мэдүүлэл нэмэх: «Тиыхэлээрээ № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө табан һара урид эхилдэг ба заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрэй удаа һарын үнгэрһэн хойно түгэсэдэг хугасаада тиимэ дахин хунгалта заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө ондоо үдэртэ үнгэргэгдэжэ болохогүй болон № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 6 – 9-дэхи пунктнуудаар хараалагдаһан дүримүүдые хараада абалгатайгаар заагдаһан үдэртэ тогтоогдодог.»;

б) 3-дахи пунктда «сентябриин хоёрдохи гарагай нэгэндэ, харин Оросой Холбоото Уласай Холбооной Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын ээлжээтэ зарлалай хунгамалнуудай хунгалта үнгэргэхэ жэлдэ – тус хунгалтада дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэхэн үгэнүүдые «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэртэ» гэжэ хэлгэхэ, удаадахи удхатай шэнэ дүрбэдэхи мэдүүлэл нэмэх: «Тиыхэлээрээ № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 3-дахи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө табан һара урид эхилдэг ба заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрэй удаа һарын үнгэрһэн хойно түгэсэдэг хугасаада тиимэ дахин хунгалта заагдаһан дуугаа үгэлгын үдэрһөө ондоо үдэртэ үнгэргэгдэжэ болохогүй болон № 67 Холбоото уласай хуулийн 10-дахи статьягай 6 – 9-дэхи пунктнуудаар хараалагдаһан дүримүүдые хараада абалгатайгаар заагдаһан үдэртэ тогтоогдодог.».

21) 63-дахи статьягай 1-дэхи пунктда «дэбжүүлэгдэгшэдэй, хунгуулийн нэгэдэлнүүдэй этигэмжэтэ нюурнуудта,» гэхэн үгэнүүдые хаһаха.

«Буряад Уласта бүгэдын һанал хуряалга тухай» гэхэн 2005 оной декабриин 29-эй № 1449-III Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулита шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2005, № 12 (81); 2006, № 10 – 11 (91 – 92); 2007, № 3 (96), № 10 – 11 (103 – 104); 2009, № 3 – 5 (120 – 122), № 9 – 10 (126 – 127), № 11 – 12 (128 – 129); 2010, № 8 – 10 (137 – 139); 2011, № 4 – 5 (145 – 146), № 6 – 7 (148 – 149), № 11 – 12 (152 – 153); 2012, № 3 (156), № 4 (157), № 8 – 10 (161 – 163), № 12 (165), I хуби; 2013, № 3 (168), № 11 (176), I хуби; 2014, № 5 (182); 2017, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 2006, январин 4, ноябриин 24; 2007, мартын 15, октябриин 10; 2009, майн 13, октябриин 17, декабриин 16; 2010, октябриин 9, октябриин 14, октябриин 16; 2011, майн 11, июлиин 13, октябриин 19, декабриин 27; 2012, мартын 16, майн 15, октябриин 16, декабриин 25; 2013, мартын 14, ноябриин 21; 2014, майн 13, октябриин 10, ноябриин 18; 2015, мартын 17, майн 19; 2016, июлиин 8; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2014, майн 8, октябриин 9, ноябриин 17; 2015, мартын 13, майн 5; 2016, июлиин 4; 2017, июлиин 10; 2018, мартын 15, майн 10, декабриин 13; 2019, апрелиин 29, октябриин 8; 2020, июлиин 15, сентябриин 28, декабриин 7; 2021, июлиин 7, декабриин 28; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентствo» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, июлиин 8, ноябриин 29; 2023, майн 2) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 8-дахи статьягай 1-дэхи хубида «, 67-ФЗ Холбоото уласай хуулиин 10-дахи статьягай 8-дахи ба 11-дэхи пунктнуудаар хараалагдаһан ушарнуудһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

2) 8.1-дэхи статьяда:

а) нэрэмжыень удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

8.1-дэхи статья. Үлэмжэ бэлэн байлгын гү, али онсо ушаралта байдалай, дайнай байдалай журамай тогтоогдоходо, бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэлгэ

б) удаадахи удхатай хоёрдохи абзац нэмэхэ:

«Дайнай байдал тухай» гэхэн 2002 оной январин 30-ай № 1-ФКЗ Үндэһэн хуулита Холбоото уласай хуулиин ёһоор дайнай байдалай тогтоогдоходо, бүгэдын һанал хуряалга зарлалгын, бэлдэлгын ба үнгэргэлгын гурим № 67 Холбоото уласай хуулиин 10.1-дэхи статьягай 5 – 12-дохи пунктнуудаар тодорхойлогдодог.»;

3) 12-дохи статьяда:

а) 12.2-дохи хубиин хоёрдохи абзацта «харьяата газарай комиссиин тамгаар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «гү, али заагдаһан буулгабари сахим янзаар бүтээгдэжэ болохо, тиимэ ушарта тэрээндэ харьяата газарай комиссиин түрүүлэгшын, нарин бэшэгэй даргын сахим гар табигдадаг» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 14.2-дохи хуби нэмэхэ:

«14.2. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгын үнгэргэгдэхэ ушарта бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай нэрэ тоолбори Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулийн комиссийн тогтооһон гуримаар бүрилдүүлэгдэдэг.»;

4) 13-дахи статьягай 5-дахи хубида 13 удаадахи удхатай гурбадахи мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыг болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгыг үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулийн комисси бүгэдын һанал хуряалгын харьяата газарнуудыг байгуулжа болохо.»;

5) 14-дэхи статьягай 14-дэхи хубийг удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«14. № 67 Холбоото уласай хуулийн, бусад хуулийн дүримүүдэй бээлүүлгэ хангаха зорилгоор гүрэнэй зургаанууд, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд, гүрэнэй ба нютагай засагай эмхи зургаанууд, мүн тэдэнэй тушаалта нюурнууд комиссинуудта бүрин этигэмжэнүүдээ бээлүүлгэдэнь туһалха, тодорхойлбол, тэрэ тоодо нютагай бүгэдын һанал хуряалгын дансануудыг (тус дансануудыг хуушан дансануудыг хадагалдаг албанда дамжуултарнь, үгы гэбэл хууляар хараалагдаһан хадагаламжын болзорой үнгэрхэдэ усадхатарнь) ба харьяата газарнуудай комиссинуудай оньһон түхээрэлгэнүүдыг хадагалхын тула хэрэгтэй байрануудыг түлбэригүй үндэһөөр ашаглуулха (газар дэбисхэрэй ба харьяата газарай комиссинуудта байрануудыг ашаглуулхадаа – байрануудыг ашаглаһанай ба ажахын туһа хангамжануудай түлбэрийн гаргашануудыг комиссинуудай хүсэлдүүлэлтэгүйгөөр ба түлэлтэгүйгөөр), үгтэһэн байрануудай болон заагдаһан дансануудай ба түхээрэлгэнүүдэй харууһалалга хангаха, мүн унаа тээбэрийн хэрэгсэлнүүдыг, хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүдыг, оньһон түхээрэлгэнүүдыг түлбэригүй үндэһөөр барюулха ёһотой.»;

6) 18-дахи статьяда:

а) удаадахи удхатай 2.1-дэхи хуби нэмэхэ:

«2.1. № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыг болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгыг үнгэргэхын тула Буряад Уласай Һунгуулийн комисси тусхай харьяата газарай комиссинуудыг байгуулжа болохо. Тиимэ комиссинууд тэрэ тоодо гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдыг харуул доро байлгадаг газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй тооһоо бүрилдүүлэгдэжэ болохо, үгы гэбэл тиимэ харьяата газарай комиссинуудай бүрин этигэмжэнүүд бусад харьяата газарай комиссинуудта даалгагдажа болохо.»;

б) 3-дахи хубида «2-дохи хубяар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «ба 2.1-дэхи хубяар» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

7) 19-дэхи статьягай 5-дахи хубида удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус Хуулийн 18-дахи статьягай 2.1-дэхи хубийн ёһоор бүрилдүүлэгдэһэн харьяата газарай комиссийн түрүүлэгшэ Буряад Уласай Хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүдэй тооһоо тушаалда томилогдодог ба тушаалһаа сүлөөлөгдэдэг.»;

8) 21-дэхи статьяда:

а) 1.2-дохи хубида «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

б) удаадахи удхатай 14-дэхи хуби нэмэхэ:

«14. Гэрэл зураг ба (гү, али) видео буулгалгыё № 67 Холбоото уласай хуулийн ёһоор тэрэниие хэхэ эрхэтэй нюурнууд дуугаа үгэлгын нюуса байлгыё сахихаар ба бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай һаналаа мэдүүлхыё хинахын аргагүй байхаар, мүн бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай нэрэ тоолборинууд соохи ба холбоото уласай хууляар тогтоогдоһон гуримаар тиимэ гэжэ тоологдоһон нюуса мэдээсэлтэй бусад дансанууд соохи хубийн мэдээнүүдэй нюуса байлгыё хангахаар бээлүүлхэ ёһотой.»;

9) 39-дэхи статьяда:

а) 1-дэхи хубида «байха ёһогүй» гэхэн үгэнүүдэй урда «хэтэрмэ үзэлэй шэнжэнүүд» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 1.2-дохи хуби нэмэхэ:

«1.2. Бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэхэ талаар үүсхэлшэдэй бүлэг, бүгэдын һанал хуряалгада хабаадагшадай бусад бүлэгүүд олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй, олоной харилсаанай, мэдээсэлгын арга зүйн ба хэлхээ холбооной һалбариды шалгалтын ба хиналтын үүргэ бээлүүлдэг холбоото уласай гүйсэдхэхы засагай зургаанай «Мэдээсэл, мэдээсэлгын арга зүйнүүд тухай ба мэдээсэл хамгаалга тухай» гэхэн 2006 оной июлийн 27-ой № 149-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор тэдээндэ орохыё хизаарлаһан мэдээсэлэй арга нөөсөнүүдые, тэрэ тоодо Интернет сүлжээндэхи сайтнуудыё хэрэглэн, бүгэдын һанал хуряалгын урдахи идхалга үнгэргэхэ ёһогүй.»;

в) 2-дохи хубида «бүгэдын һанал хуряалгын ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн барламал хэрэгсэлнүүдые (тэрэ тоодо зурагта) ба тэмдэгүүдые» гэхэн үгэнүүдые «бүгэдын һанал хуряалгын ябуулгада зорюута бүтээгдэһэн болон нэгэ бүтээлэйнэ бүхыдөө Оросой Холбоото Уласай хүн бүхэнэй ажамидаралай доодо захын хэмжээнэй 2 хубиһаа дээшэ бэшэ үнэ сэнтэй идхалгын хэрэгсэлнүүдые» гэжэ һэлгэхэ;

10) 44-дэхи статьягай 2-дохи хубида «, мүн Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтооһон эрилтэнүүдые хараада абан, адаглагшадта ба № 67 Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьягай 1.2-дохи пунктда заагдаһан олондо мэдээсэлгын хэрэгсэлнүүдэй түлөөлөгшэдтэ һууринууд тодорхойлогдонхой байха ёһотой» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ»;

11) 46-дахи статьяда:

а) 10-дахи хубида «бюллетеньгүүдые дамжуулалгын» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, № 67 Холбоото уласай хуулийн 64.1-дэхи статьягай ёһоор зайһаа сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэ ушарһаа бэшэндэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ, удаадахи удхатай шэнэ гурбадахи мэдүүлэл нэмэхэ: «Хэрбээ холбоото уласай хууляар ондоо гуримай тогтоогдоогүй хаань, энэ ушарта дамжуулагдаха хунгуулийн бюллетеньгүүдэй тоо хунгалта эмхидхэхэн газар дэбисхэрэй комиссийн шийдхэбэрээр тодорхойлогдодог.»;

б) удаадахи удхатай 14.1-дэхи хуби нэмэхэ:

«14.1. Онсо ушарнуудта холын ба хүрэжэ ошохонь орёо газарнуудта байгуулагдаһан бүгэдын ханал хуряалгын харьяата газарнуудта, мүн № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта бүгэдын ханал хуряалгын дансануудые, тэрэ тоодо бюллетеньгүүдые харьяата газарай комисси бүтээжэ болохо. Бюллетеньгүүдэй хэрэгтэй хэхэг ба бүтээхэ болзор заан, бүгэдын ханал хуряалгын дансануудые бүтээхэ тухай шийдхэбэриие харьяата газарай комисси дээдэ шатын комисситай зүбшэн абадаг.»;

12) 47-дохи статьяда:

а) 1.1-дэхи хубида «гү, али холын газарнуудта,» гэхэн үгэнүүдэй удаа «мүн № 67 Холбоото уласай хуулийн 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулийн 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхын тула байгуулагдаһан бүгэдын ханал хуряалгын харьяата газарнуудта,» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ;

б) удаадахи удхатай 17-дохи хуби нэмэхэ:

«17. Бүгэдын ханал хуряалга үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр бүгэдын ханал хуряалгын зохистой тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэхэн ба гэмнэгдэхэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи бүгэдын ханал хуряалгын хабаадагшадай дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтоохон гуримаар бэлүүлэгдэдэг.»;

13) 48-дахи статьяда удаадахи удхатай 16-дахи хуби нэмэхэ:

«16. Бүгэдын ханал хуряалга үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн шийдхэбэрээр бүгэдын ханал хуряалгын зохистой тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ хэжэглэгдэхэн ба гэмнэгдэхэн хүнүүдые харуул доро байлгадаг газарнуудтахи бүгэдын ханал хуряалгын хабаадагшадай болзорһоо урид дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулийн эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар Оросой Холбоото Уласай Түб хунгуулийн комиссийн тогтоохон гуримаар ба болзорнуудта бэлүүлэгдэдэг.»;

14) 49-дэхи статьяда:

а) 2-дохи хубида удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Тус тобьёг Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комиссиин тогтооһон гуримаар сахим янзаар бүрилдүүлэгдэжэ болохо.»;

б) удаадахи удхатай 20-дохи хуби нэмэхэ:

«20. Бүгэдын һанал хуряалга үнгэргэхэдэ, Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комиссиин шийдхэбэреэр бүгэдын һанал хуряалгын зохистой тойрогһоо гадуур ба тойрог дотор оршодог гэмтэ ябадал гаргаа гэжэ һэжэглэгдэһэн ба гэмнэгдэһэн хүнүүдые харуул доро байлдаг газарнуудтахи бүгэдын һанал хуряалгын хабаадагшадай дуугаа үгэлгын байрануудһаа гадуур дуугаа үгэлгэ № 67 Холбоото уласай хуулиин эрилтэнүүдые хараада абалгатайгаар тэрэнэй тогтооһон гуримаар бэелүүлэгдэдэг.»;

15) 51-дэхи статьяда:

а) 6-дахи хубиин 1-дэхи пунктда «(бүгэдын һанал хуряалгын ондоо шалтагаануудаар гаража ошоһон хабаадагшадай тоо хараада абангүй)» гэхэн үгэнүүдые «(бүгэдын һанал хуряалгын гаража ошоһон хабаадагшадай тоо хараада абангүй)» гэжэ һэлгэхэ;

б) удаадахи удхатай 30.1-дэхи хуби нэмэхэ:

«30.1. № 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) № 67 Холбоото уласай хуулиин 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай харьяата газарай комиссиин баримта гэршэлһэн бэшэг бүрилдүүлгын (тиимэ дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые бүрилдүүлгын) онсолигууды Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комисси тогтоодог.»;

16) 52-дохи статьяда удаадахи удхатай 10-дахи хуби нэмэхэ:

«10. № 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай (бүгэдын һанал хуряалгын дүнгүүд тухай) дээдэ шатын комиссиин баримта гэршэлһэн бэшэг ба № 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые хараада абаһан хамтадхамал хүсэнэгтэ бүрилдүүлгын онсолигууды Оросой Холбоото Уласай Түб һунгуулиин комисси тогтоогдодог.»;

17) 53-дахи статьягай 1-дэхи хубида удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «№ 67 Холбоото уласай хуулиин 64-дэхи статьягай 17-дохи пунктаар ба (гү, али) 66-дахи статьягай 19-дэхи пунктаар хараалагдаһан дуугаа үгэлгы болон (гү, али) 65-дахи статьягай 17-дохи пунктаар хараалагдаһан болзорһоо урид дуугаа үгэлгы үнгэргэхэ ушарта бүгэдын һанал хуряалгын дүнгүүд тухай баримта гэршэлһэн бэшэгтэ, хамтадхамал хүсэнэгтэдэ тиимэ дуугаа үгэлгын мэдээнүүд байха ёһотой.».

7-дохи статья

«Буряад Уластахи газар дэбисхэрэй хунгуулийн комиссинууд тухай» гэхэн 2013 оной мартын 7-ой № 3189-IV Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2013, № 3 (168), № 11 (176), I хуби; «Бурятия» сонин, 2013, мартын 14, ноябриин 21; 2015, октябриин 16; 2016, мартын 11; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2015, октябриин 14; 2016, мартын 9, июлиин 4; 2018, мартын 15, майн 10, декабриин 13; 2019, октябриин 8; 2020, декабриин 7; 2021, июлиин 7; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, июлиин 8; 2023, майн 2) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 18-дахи статьяда:

а) 3-дахи хубида «гү, али түлбэритэ эрхэтэнэй-эрхэ хуулийн» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

б) удаадахи удхатай 17-дохи хуби нэмэхэ:

«17. Гэрэл зураг ба (гү, али) видео буулгалгыг № 67 Холбоото улсайд хуулийн ёһоор тэрэниие хэхэ эрхэтэй нюурнууд дуугаа үгэлгын нюуса байлгыг сахихаар ба бүгэдын хангал хуряалгада хабаадагшадай хангалаа мэдүүлхыг хинахын аргагүй байхаар, мүн бүгэдын хангал хуряалгада хабаадагшадай нэрэ тоолборинууд соохи ба холбоото улсайд хууляар тогтоогдоһон гуримаар тиимэ гэжэ тоологдоһон нюуса мэдээсэлтэй бусад дансанууд соохи хубийн мэдээнүүдэй нюуса байлгыг хангахаар бээлүүлхэ ёһотой.»;

2) 19-дэхи статьяда удаадахи удхатай 5-дахи хуби нэмэхэ:

«5. Холбоото улсайд хууляар болон холбоото улсайд бусад хуулинуудаар эдилгэ абалгада эсэргүүсэхэ зорилгоор тогтоогдоһон хизаарлалтануудые ба хорилтонуудые, ашаг һонирхолнуудай зүришэл зайлуулха тухай гү, али гуримшуулха тухай эрилтэнүүдые сахяагүй ба уялгануудые дүүргээгүй байлгын тэрээнһээ дулдыдалгүй байдалай хойшолон гэжэ «Эдилгэ абалгада эсэргүүсэлгэ тухай» гэхэн 2008 оной декабриин 25-ай № 273-ФЗ Холбоото улсайд хуулийн 13-дахи статьягай 3 – 6-дахи хубинуудаар хараалагдаһан гуримаар тогтоогдоһон ушарта газар дэбисхэрэй комиссида саг үргэлжын (бүридэлдэ хабаатай) үндэһөөр хүдэлдэг газар дэбисхэрэй комиссийн шийдхэхы дуунай эрхэтэй гэшүүн тиимэ хизаарлалтануудые, хорилтонуудые ба эрилтэнүүдые сахяагүй, мүн тиимэ уялгануудые дүүргээгүй байһанай түлөө харюусалгаһаа сүлөөлэгдэдэг.»;

3) 20-дохи статьягай 2-дохи хубийн 1-дэхи пунктда «Газар дэбисхэрэй комиссийн гэшүүнэй Оросой Холбоото Уласай эрхэтэнэй харьяа алдалгын, абалгын» гэхэн үгэнүүдые «Газар дэбисхэрэй комиссийн гэшүүнэй Оросой Холбоото Уласай эрхэтэнэй харьяа болуулалгын гү, али абалгын» гэжэ хэлгэхэ.

8-дахы статья

1. Тус Хуули 1-дэхи статьягай 2-дохи пунктын «б» дотор пунктһаань гадна албан ёһоор толилогдоһон үдэрэй удаа хүсэндөө орохо.

2. Тус Хуулиин 1-дэхи статьягай 2-дохи пунктын «б» дотор пункт 2024 оной январийн 1-һээ хүсэндөө орохо.

Буряад Уласай Толгойлогшо

Улаан-Үдэ хото
2023 оной ноябрийн 22

№ 85 -VII

А.С. ЦЫДЕНОВ